

ind paa det af mig berørte Spørgsmaal, men skal kun bemærke, at Paragraphen for det Første er aldeles overflødig for at opnaae det Niemed, som tilsigtes. Paragraphen svarer dernæst ikke til noget Duffe fra den Anstalts Side, som ved den berøres, nemlig Universitetet, fordi den, om den end ikke bestemmer, saa dog antyder en Indskrænkning, som Universitetet anseer for lidet ønskelig for sine Interesser. Universitetet ønsker hverken nogen botanisk Have af den Størrelse, som her er antydet, eller at den nye botaniske Have skal belægges med en Servitut, saa at den ikke i sin Tid, naar det findes nødvendigt, kan afhændes til andet Brug; det ønsker heller ikke nogen Bestemmelse om den Maade, hvorpaa Vederlaget for et saadant Areal skulde gives. Jeg troer, at Universitetet, naar der gives en Lov om Fæstningsværkernes Medlæggelse og om Disposition over deres Grunde, saa bedst vil kunne melde sig som en anden Kjøber og erhverve den Grund, som det behøver.

Krigsministeren: Da den Formening er bleven udtalt, at der vil blive nedsat et Udvalg i denne Sag, Noget, jeg forøvrigt kun kan ønske, troer jeg at burde indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger ligeoverfor, hvad der her er blevet udtalt. Det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Pflug) talte om en Tvang, som denne Lov paalagde Grundeierne indenfor Demarcationslinien. Jeg maa dog gjøre Indsigelse imod Benyttelsen af dette Udtryk. Her er ikke Tale om en Tvang, men om en Ret, som man giver, og som Bedkommende ikke besidder. En Mand kan overeensstemmende med denne Lov henfælde i over 100 Aar paa sin Eiendom, uden at Noget kan falde paa at tvinge ham til at erhverve Byggefrihed. Erhvervelsen af Byggefrihed overeensstemmende med denne Lov er vist saa frivillig en Sag, som man kun kan tænke sig. Her er ikke Tale om en Ret, man tager fra Noget, eller om en Indskrænkning, man paalægger Noget. Her er Tale om en Ret og en Frihed, som man giver. — Det ærede Medlem har talt om den eneste mulige Basis for en Underhandling med Kjøbenhavns Commune om en Afhændelse af Fæstningsværkerne. Jeg skal ikke nærmere gaae

ind derpaa. Naar det kommer til Forhandling med Communen, vil man forhaabentlig nok kunne finde en Basis, saameget mere, som en saadan allerede er antydet i de Documenter, der foreligge. Jeg kan være ganske enig med et andet æret Medlem (Melchior) i, at man ikke maa være for store Illusioner om den Værdi, hvortil Fæstningsværkerne ville kunne udbringes. Det er heller ikke Regjeringens eneste Hensyn; den har ved dette Forslag for Die, at Kjøbenhavn skal kunne udvides paa en hensigtsmæssig Maade paa samme Tid, som Statskassens Læv iagttages. — Om den Maade, hvorpaa denne Servitut er erhvervet, er det jo ikke lykkes i det andet Thing at tilveiebringe fuldstændigt tilfredsstillende Oplysninger; men jeg skal bemærke, at denne Servitut har paahvilet de paagældende Eiendomme uafbrudt i 200 Aar. Jeg troer, at naar dette Factum tages i Betragtning, og naar man tillige erindrer, at der foreligger Beviis for, at Staten i hiin Periode i flere Tilfælde og i stort Omfang har givet Erstatning for det Terrain, som den har maattet tage i Besiddelse for Forsvarsvæsenets Skyld, saa maa det dog vistnok paaligge ikke Staten, men de Paagældende at staae Beviis for, at de i sin Tid ikke have faaet Erstatning. Naar jeg maa sige ikke har udtrykt mig fuldstændig nøiagtigt med Hensyn til Indskrænkningernes Natur, skal jeg nu rette det. Det er ganske vist, at der ikke er Tale om et absolut Forbud mod at turde bygge, men om visse Indskrænkninger i Byggefriheden, og det er Ophævelsen af disse Indskrænkninger, der søges tilveiebragt ved Lov. Det er ikke udtalt af Regjeringen, at Kjøbenhavns Fæstningsværker ere absolut overflødige. Tanken har været den, at Landets Forsvarsevne vilde formindstes ved Medlæggelsen af Kjøbenhavns Fæstningsværker, men at Landets Forsvarsevne paa den anden Side vilde kunne forøges ved, at Statskassen fik Midler til at anvende paa dens Forøgelse i andre Retninger. — Naar et æret Medlem (Madvig) paa Universitetets Vegne har gjort Indsigelse imod § 4, skal jeg bemærke, at denne Paragraph er facultativ. Den hverken paalægger Regjeringen det som Pligt at gjøre dette Magestifte eller Universitetet paa samme Maade at gaae ind derpaa.